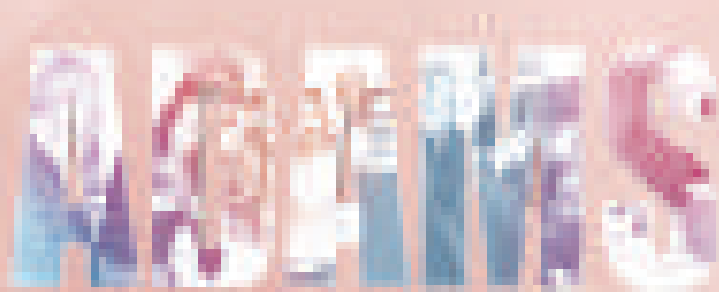
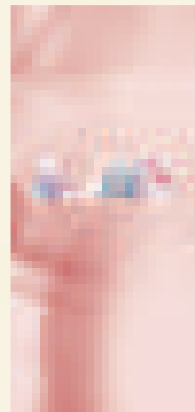

מלגות, מענקים ופרסים

6

בשער הפרק: סמליל מלגות אדאמס
באקדמיה

6. מלגות, מענקים ופרסים

6.1 מפעל מלגות אדאמס לתלמידי מחקר

ADAMS
מלגות אדאמס
Fellowships

מפעל מלגות אדאמס נכנס השנה למחזור התשיעי שלו, עם בחירת עשרת המלגאים החדשים שייהנו מהמלגה החל מהשנה האקדמית תשע"ד. מלגות אדאמס הן מפעל משותף לאקדמיה ולמרסל אדאמס מקנדה, והן מיועדות לתלמידי מחקר במדעי הטבע, במתמטיקה, במדעי המחשב ובהנדסה. מאז הופעל המפעל לראשונה באביב תשס"ה הוא מנוהל על ידי האקדמיה, במימונו של מר אדאמס. אמות המידה בבחירת המועמדים חמורות במיוחד, ללא מפתח מוסדי ועל סמך הצטיינות בלבד. לראש ועדת ההיגוי והבחירה של מפעל מלגות אדאמס מונה פרופ' איתמר וילנר, שהחליף את פרופ' חיים סידר (ראו פרטים להלן בפרק "ועדות האקדמיה").

השנה חזרנו ופרסמנו גם בעיתונים קול קורא, על פי בקשת הנשיאה ולהגברת נראותן של מלגות אדאמס. הגשת מועמדות למלגות אדאמס נעשית דרך הרקטורים בלבד.

מלגות אדאמס מוענקות מדי שנה לכעשרה תלמידי מחקר צעירים החל מהשנה השנייה ללימודיהם לתואר דוקטור, לתקופה של עד ארבע שנות לימוד רצופות. את המועמדים למלגה מציעים המוסדות האקדמיים מקרב תלמידיהם, והמלגאים זכאים לפטור מלא משכר הלימוד. סכום המלגות הוא 20,000 דולר (ארצות הברית) לשנה לרווקים, 22,000 דולר לשנה לנשואים ו-24,000 דולר לשנה להורים לילדים. תכנית מלגות אדאמס מקצה באופן ייחודי עד 2,500 דולר למימון השתתפותם הפעילה של המלגאים בכינוס מדעי או בסדנת לימודים בחו"ל, אחת לשנה בכל שנות המלגה, אם יש בהשתתפותם כדי לתרום תרומה חשובה לקידום מחקרם.

למלאי אדאמס ניתנת הזדמנות ליצירת קשרים בינם לבין עצמם כדי לבנות "קהילת מדענים צעירים" משלהם. זאת באמצעות קיום מפגשים שונים, הרצאות אורח של מדענים ידועי שם, כינוס שנתי וסמינר שנתי שמקיימת האקדמיה בהשתתפותו של מר אדאמס (שמגיע מקנדה כדי להעניק את המלגות לזוכים החדשים) ושבנו נפגשים תלמידי כל המחזורים. בסמינרים עד עתה היו המרצים האורחים חברי האקדמיה פרופ' ישראל אומן, פרופ' עדה יונת, פרופ' מוטי הייבלום, פרופ' מיכאל רבין, פרופ' רשף טנא ובנו של מר אדאמס, ד"ר ג'וליאן אדאמס, שהרצה על פיתוחו את התרופה Velcade לטיפול בסרטן העור. השנה יהיה המרצה האורח בסמינר השנתי, שיתקיים ב-21 ביולי, זוכה פרס נובל, חבר האקדמיה פרופ' אהרן צ'חנובר. בסמינר נחוג למר אדאמס יום הולדת 93(!)

ב-4 בדצמבר 2012 התקיים המפגש הבלתי פורמלי השני של מלאי אדאמס כחלק מהמאמץ לאפשר למלגאים שבאים מאוניברסיטאות שונות ומתחומים שונים להכיר זה את זה וכאמור ליצור קהילה מדעית צעירה במסגרת האקדמיה. המפגש התקיים בסיור במכון שורק למחקר גרעיני. לאחר הסיור התקיימה הרצאה על מחקר רפואי גרעיני וסיור בשרף. לאחר ארוחת צהריים בצוותא בפארק תעשיית ההיי-טק ברחובות, התקיים סיור מרתק במכון איילון שבגבעת הקיבוצים ברחובות, ששימש מפעל מחתרתית לתעשיית נשק לפני קום המדינה. המלגאים דיווחו שהמפגש היה מוצלח, ואנו כבר רואים בו מסורת שנתית וחלק מגבש של התכנית.

ב-14 בינואר 2013 התקיים באקדמיה הכינוס החמישי של מלאי אדאמס. פרופ' ארנון פתחה

בדברי ברכה. המרצים האורחים היו פרופ' עידן שגב מהאוניברסיטה העברית בירושלים, שהרצה על "פרויקט המוח האנושי", חבר האקדמיה פרופ' אשר קוריאט, שהרצה על "איך אנחנו יודעים שאנחנו יודעים?", חבר האקדמיה פרופ' צבי בן-אברהם, שהרצה על "שבר ים המלח: אתר ייחודי בעולם", ומלגאי אדאמס עודד ברגר-טל, שהרצה על

"התמודדות עם סביבה לא מוכרת: היחס בין רכישה וניצול של ידע".

בכינוס של השנה שעברה הזכירו המלגאים את משאלתם להקמת אתר מיוחד לתכנית מלגות אדאמס. הם מאמינים שאתר כזה בחסות האקדמיה יוסיף יוקרה למלגה ויתרום להפצת שמה במרשתת. האתר כעת בהקמה בתקווה לעלות לאוויר בתחילת יולי. השנה נבחרו עשרה מלגאים חדשים, שיקבלו את התעודות ממר אדאמס ביולי ויתחילו את תקופת המלגות באוקטובר 2013. המלגאי החדש אסף מנור הוא הראשון המייצג את הדור השני של מלגאים. מנור הוא תלמיד מחקר לנווטכנולוגיה בטכניון, סטודנט לדוקטורט של פרופ' כרמל רוטשילד, מהמחזור השני (תשס"ז) של מלגאי אדאמס. לתכנית מלגות אדאמס 53 בוגרים. עשרה מהם נקלטו במשרות אקדמיות לאחר הכשרת הבת-דוקטורט, ושבעה מהם נקלטו בתעשייה או הקימו חברות הזנק עתירות ידע בארץ.

לתכנית המלגות מגיע מזל טוב – בפסח השנה נולד תינוק אדאמס הראשון – בן בשם גדעון (גידי) – לזוג המלגאים יואב ליבנה ממחזור תשע"א ודפנה נחמני ממחזור תשע"ב.

אלה תלמידי המחקר שזכו במלגות אדאמס לשנת תשס"ו:

גב' יעל אשד ממכון ויצמן למדע, מר טל לב-עמי מאוניברסיטת תל-אביב, מר רז פלטי מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, מר נתן קלר מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מר שרון שוורץ מהטכניון

אלה תלמידי המחקר שזכו במלגות אדאמס לשנת תשס"ז:

גב' יעל אלבו מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מר חיים ביידנקופף ממכון ויצמן למדע, גב' ליאת בן מויאל-סגל מהאוניברסיטה העברית בירושלים, גב' אולגה חרסונסקי ממכון ויצמן למדע, גב' דנה מושקוביץ ממכון ויצמן למדע, מר אריאל פרוקצ'ה מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מר כרמל רוטשילד מן הטכניון, גב' נעם שטרן מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מר עופר שייביץ מאוניברסיטת תל-אביב, ד"ר אמיר שלומאי ממכון ויצמן למדע

אלה תלמידי המחקר שזכו במלגות אדאמס לשנת תשס"ח:

מר אברהם בן-ארויה מאוניברסיטת תל-אביב, מר משה גולדשטיין מאוניברסיטת בר-אילן, מר אמיר גורן מאוניברסיטת תל-אביב, מר שחר דובז'ינסקי מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מר חן דוידוביץ' ממכון ויצמן למדע, מר דן הרמלין מאוניברסיטת חיפה, מר שי כרמי מאוניברסיטת בר-אילן, מר יואב לחיני ממכון ויצמן למדע, מר אברהם סאייג ממכון ויצמן למדע, מר אלכסנדר

סודין מאוניברסיטת תל-אביב, מר גיא רון מאוניברסיטת תל-אביב

אלה תלמידי המחקר שזכו במלגות אדאמס לשנת תשס"ט:

מר מיכאל אורלוב מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, מר אמיר אינגבר מאוניברסיטת תל-אביב, מר נועם גרוס מאוניברסיטת בר-אילן, מר עמנואל דלה טורה ממכון ויצמן למדע, מר ישי חביב מאוניברסיטת תל-אביב, מר מור מרדכי פרץ מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, גב' קרן צנזור מהטכניון, מר גיל שגב ממכון ויצמן למדע, מר ערן שגב מהטכניון, גב' רעות שמע ממכון ויצמן למדע

אלה תלמידי המחקר שזכו במלגות אדאמס לשנת תש"ע:

מר מנד'ר אבורמילה מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מר דני בן-צבי ממכון ויצמן למדע, מר עודד ברגר-טל מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, מר רונן גביון מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מר אלכס חייט מהטכניון, גב' אפרת משיח מאוניברסיטת תל-אביב, מר אור מאיר ממכון ויצמן למדע, מר משה משעלי מהטכניון, מר אורי רול מאוניברסיטת תל-אביב, גב' סיון סבתו מהאוניברסיטה העברית בירושלים, גב' אפרת שמע ממכון ויצמן למדע

אלה תלמידי המחקר שזכו במלגות אדאמס לשנת תשע"א:

גב' אביטל אדלר מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מר עומר בוברובסקי מהטכניון, גב' רונית בוסטין מהטכניון, מר לאוניד ברנבוים מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, מר ארן בר-אבן ממכון ויצמן למדע, מר קלים יפרמנקו מאוניברסיטת תל-אביב, מר יואב ליבנה מהאוניברסיטה העברית בירושלים, גב' אביטל סויסה מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מר יואב רוזנברג מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, מר איתי רופמן מאוניברסיטת חיפה, מר אוסיפ שוורץ ממכון ויצמן למדע, גב' עדי שיינפלד מאוניברסיטת תל-אביב

אלה תלמידי המחקר שזכו במלגות אדאמס לשנת תשע"ב:

מר אמיר ארז מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, גב' סופיה בוחבוט מאוניברסיטת בר-אילן, מר דמיטרי בטנקוב ממכון ויצמן למדע, מר אברהם בראון מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, מר אמיר ונד מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מר ערן נבט מהטכניון, גב' דפנה נחמני מהאוניברסיטה העברית בירושלים, גב' הדס סופר ממכון ויצמן למדע, מר דורון פודר מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מר ערן שמאל ממכון ויצמן למדע

אלה תלמידי המחקר שזכו במלגות אדאמס לשנת תשע"ג:

מר אור אורדנטליך מאוניברסיטת תל-אביב, גב' צליל אסט ממכון ויצמן למדע, מר אסף בן משה מאוניברסיטת תל-אביב, מר ארז זהר מאוניברסיטת תל-אביב, מר ניר לזרוביץ' מהטכניון, מר ליאל ספיר מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מר דוד צביון ממכון ויצמן למדע, גב' מירי קרופקין ממכון ויצמן למדע

אלה תלמידי המחקר שזכו במלגות אדאמס לשנת תשע"ד:

מר אריאל אפק מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, מר יואב באומן מהאוניברסיטה העברית בירושלים, גב' ליבנת גרבי מאוניברסיטת תל-אביב, מר רונן דר מאוניברסיטת תל-אביב, מר

אבישי טל ממכון ויצמן למדע, מר אסף מנור מהטכניון, גב' אנה פרישמן ממכון ויצמן למדע, מר לירן רותם מאוניברסיטת תל-אביב, גב' סיון רפאלי-אברמסון ממכון ויצמן למדע, מר איתן שכתמן מהאוניברסיטה העברית בירושלים

6.2 מלגות קרן פולקס בישראל

קרן פולקס, שמרכזה בלונדון, מעניקה מלגות המיועדות לתלמידי רפואה הלומדים גם לקראת תואר שלישי במדעי החיים. מדי שנה בשנה מעניקה הקרן, באמצעות האקדמיה, מלגות לתקופה של עד שלוש שנים. סכום המלגה נע בין 1,200 ל-2,000 לירות שטרלינג לשנה. במסגרת ביקורה בישראל של הגב' מורין פולקס-הדג'ו, יו"ר הקרן בלונדון, התקיים באקדמיה מפגש של מלגאי פולקס בעבר ובהווה.

אלה התלמידים שזכו במלגות קרן פולקס לשנת תשע"ב:

גב' יסמין אוחנה מאוניברסיטת תל-אביב, מר עפר איסקוב מאוניברסיטת תל-אביב, גב' חמוטל גור מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מר איתי ויסברג מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, גב' נועה טל מאוניברסיטת תל-אביב, מר חגי ליגומסקי מאוניברסיטת תל-אביב

אלה התלמידים שמלגתם נמשכת משנים קודמות:

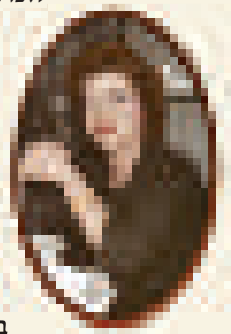
גב' נעמה בן-נון מהטכניון, מר דן פברשטיין מהטכניון, גב' אלנה דיקפולצב מהטכניון, גב' אילייה גלוטסמן מהטכניון, מר יוני גוטקביץ מהטכניון, גב' בריטניה פלמינג מהטכניון, מר אורן כהן מהאוניברסיטה העברית בירושלים, גב' איה ברזילי מאוניברסיטת תל-אביב

פרס סנטה פולקס

אחת לשלוש שנים מעניקה משפחת פולקס את פרס סנטה פולקס בסכום של 2,500 לירות שטרלינג לאחד ממלגאי פולקס בעבר. בשנת תשע"ג הוענק הפרס לד"ר רביע עאסלה מהטכניון. הפרס הוענק לו בחודש ספטמבר 2012 בטקס שנערך בטכניון בנוכחות לורד לסלי טרנברג, מנאמני קרן פולקס בלונדון, ורעייתו גב' עדנה טרנברג. במעמד זה העביר ד"ר עאסלה סמינר בנושא מחקרו. ד"ר עאסלה ורעייתו השתתפו גם בסעודה השנתית של קרן פולקס בלונדון.

6.3 קרן בת-שבע דה רוטשילד

את ישיבת חבר היועצים של קרן בת-שבע דה רוטשילד ביוני 2012 פתח פרופ' יורטנר בדברים לזכרו של פרופ' אלכס קינן, שהיה יועץ בכיר לנשיאי האקדמיה, מייסד וחבר בחבר היועצים של קרן בת-שבע דה רוטשילד. אלכס קינן ז"ל ייסד, עם אפרים קציר ובת-שבע דה רוטשילד, את קרן ב.ד.ר., בסיועה של אשתו מלכה ז"ל. בשנת 1993 פעל אלכס, ועמו אפרים קציר, להעברת הקרן לחסות האקדמיה. פרופ' יורטנר ציטט את דן טולקובסקי, שאמר שאף לא אחד הגשים את מה שאלכס הצליח להגשים. הנה כמה אבני דרך בפועלו:

הקים את המכון הגאולוגי בנס ציונה, הקים את המכון למדעי החיים באוניברסיטה העברית בירושלים, שימש סגן הנשיא למחקר ופיתוח של

האוניברסיטה העברית בירושלים, חיבר את דוח קציר-קינן, שהמליץ על הקמת מוסד "המדען הראשי" במשרדי ממשלה, ארגן פורום מדיניות מדע בבית נשיא המדינה אפרים קציר, שיצר את מסגרת הפעולה של המדען הראשי של משרדי ממשלה ואת מסגרת מפא"ת, שימש יו"ר המולמו"פ, היה חבר הוועדה לאנרגייה אטומית, הוא שימש יועץ בכיר לנשיאי האקדמיה, החל מהיכרות שערך אייב הרמן ז"ל בין אלכס קינן ליהושע יורטנר, חיבר את: "Science and Israel's Future", שהיה הבסיס להקמת הקרן הלאומית למדע והוגדר Masterpiece בפי פרופ' חנוך גוטפרוינד, היה ממקימי הקרן הלאומית למדע, הקים את העמותה האמריקאית למחקר בסיסי. פרופ' יורטנר סיכם ואמר שמאלכס קינן ז"ל נלמד מה הן מחויבויותיו של איש מדע ישראלי.

מיזם חדש במדעי כדור הארץ

הקבוצה שמובילה אוניברסיטת חיפה זכתה במכרז המל"ג להקמת מרכז לאומי לחקר הים התיכון, שאחד ממוקדי העניין החשובים בו הוא מרבצי הגז והנפט בים. השותפים הם הטכניון, האוניברסיטה העברית בירושלים, אוניברסיטת בן-גוריון, אוניברסיטת בר-אילן, המכון הגאולוגי וחברת חקר ימים ואגמים לישראל. הצעתו של פרופ' צבי בן-אברהם במדעי כדור הארץ אושרה. לשנה הראשונה אושרה תכנית המבוססת על שלושה מרכיבים: הבאת מבקרים ברמה בין-לאומית; ארגון סמינר ברמה גבוהה; בדיקת המסלולים להכשרת חוקרים.

הוקצב סכום של 60,000 דולר מקרן בת-שבע לתמיכה בפעילות, מתוכם 40,000 דולר בשביל סמינר בת-שבע שהתקיים באפריל 2013 בדן קיסריה בנושא: Hydrocarbons Exploration and Development in the Levant Offshore: Perspectives and Challenges ועוד 20,000 דולר עבור סדנת בת-שבע בהמשך לסמינר, בשם: Petroleum Systems of Deepwater Settings.

סמינר בת-שבע דה רוטשילד

ביולי 2012 הופץ קול קורא חדש בקרב סגני הנשיא למחקר, מנהלי רשויות המחקר, הרקטורים ומנהלי המחלקות בשבע אוניברסיטאות המחקר, ובו הזמנה להגיש מועמדים לסמינרים, סדנאות ועמיתים של קרן בת-שבע ולמלגות אהרן ואפרים קציר. לקראת פרסום הקול הקורא עדכנו את נוהלי כל התכניות ואת העמוד של קרן בת-שבע באתר האקדמיה, שמובאות בו כל ההנחיות המעודכנות וכן רשימה מעודכנת של כל הפעילות עד כה. התקיימו ישיבות חבר היועצים של הקרן ב-4 ביוני 2012 וב-18 בנובמבר 2012.

אושרו הסמינרים של החוקרים האלה:

ד"ר יובל גרעיני, פיזיקאי מאוניברסיטת בר-אילן - סמינר שהתקיים בשפיים במרס 2013 בנושא "Single Molecule Biophysics"
ד"ר רועי הולצמן, זואולוג מאוניברסיטת תל-אביב והמכון הבין-אוניברסיטאי באילת - סמינר שהתקיים באילת בפברואר 2012 בנושא "Marine Life in the Flow"
פרופ' יואב צרי, כימאי מאוניברסיטת בן-גוריון ומהמועצה האירופית למחקר (ERC) - סמינר

שהתקיים בעין גדי בפברואר 2013 בנושא "Soft Matter and Biophysics"
פרופ' נמרוד מוסיוב, כימאי מהטכניון ומאוניברסיטת שולך שבגרמניה - סמינר שהתקיים בעין
גדי באפריל 2013 בנושא "Light-Matter Interaction"
פרופ' מרסלו שטרנברג, אקולוג צמחים מאוניברסיטת תל-אביב - סמינר שיתקיים ברמת הנדיב
בספטמבר-אוקטובר 2013 בנושא
"Long-Term Ecosystem Responses to Global Change"

סדנאות בת-שבע דה רוטשילד

"Innovative Physical Methods for Marine Research" אושרה כסדנת בת-שבע של
פרופ' בוריס קצנלסון מבית הספר למדעי הים באוניברסיטת חיפה.
"Music and Brains: The Surprising Link" אושרה כסדנת בת-שבע של פרופ' ישראל
נלקן מהמרכז לחישוביות עצבית באוניברסיטה העברית בירושלים.
"Spatial Challenges in Neuronal Cell Biology" אושרה כסדנת בת-שבע של פרופ' ערן
פרלסון מהפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל-אביב.

עמיתי בת-שבע דה רוטשילד

עמיתי בת-שבע הם אלה:

Prof. Carlos F. Ibanez, פרופסור לנירוביולוגיה מולקולרית מהמחלקה לנירו-מדע במכון
קרולינסקה שבשוודיה. אושר כעמית בת-שבע עם Prof. Saudou.
Prof. Frederic Saudou, פרופסור ומנהל המחלקה לסיגנליזציה, נירוביולוגיה וסרטן במכון
קירי בפריז. משתתף עם Prof. Ibanez בסדנה של פרופ' פרלסון "Spatial Challenges in
Neuronal Cell Biology", כעמית בת-שבע.

מלגות אהרן ואפרים קציר

באוגוסט 2011 השקנו תכנית חדשה של מלגות נסיעה בהצלחה רבה. התכנית באה להחליף
את תמיכת קרן בת-שבע דה רוטשילד בתכנית מלגות אהרן קציר שמקיים מכון ויצמן זה
שנים. התמיכה היא לנסיעה של חודש עד חודשיים להשתלמות במעבדה מוכרת בחו"ל. המלגה
מיועדת לדוקטורנטים ולחוקרים צעירים בעלי תואר PhD או MD עד 10 שנים מקבלת
התואר. עדיפות ניתנת לחוקרים צעירים אשר אין עומדת לרשותם קרן השתלמות. הבקשות
מוגשות ישירות על ידי המועמדים.

במקור הוקדשו לתכנית 30,000 דולר לשנה למשך חמש שנים, לשש מלגות שנתיות בת 5,000
דולר כל אחת. המקורות הכספיים לשנה הם 15,000 דולר מקרן יד הנדיב ו-15,000 דולר מקרן
בת-שבע. הוחלט לקיים שלושה מחזורים, שמועדי ההגשה שבהם יהיו 1 בינואר, 1 במאי ו-1
בספטמבר בכל שנה, ובכל מועד ייבחרו שני זוכים. פרופ' חנוך גוטפרוינד, פרופ' יורם גרונר
ופרופ' אברהם ניצן נתמנו לוועדת שיפוט מיוחדת למלגות.

במחזור הראשון בספטמבר 2011 התקבלו כעשרה מועמדים מוצלחים ביותר ונבחרו שלושה
זוכים. במחזור השני בינואר 2012 ניגשו 34 מועמדים, ולאחר התלבטות רבה נבחרו שוב שלושה

זוכים. במחזור השלישי במאי 2012 הגיעו 15 הצעות ונבחרו שלושה זוכים. בקופת הקרן יתרה משנה שעברה שתכסה את ההוצאה. במחזור הראשון השנה הגיעו חמש הצעות, ומתוכן נבחרו שני זוכים.

עוד פרטים על המלגות והפרסים מובאים באתר האקדמיה, בחלונית: "מדיניות מדע".

6.4 פרס "טבע" על שם מייסדי החברה

חברת טבע מעניקה מדי שנה פרס על שם מייסדי החברה לחוקרים על פריצת דרך בתחום מדעי החיים. זוכי הפרס נבחרים על פי המלצת ועדת שיפוט, שממנה יו"ר מועצת המנהלים של טבע בהתייעצות עם נשיא האקדמיה. הזוכים פרס "טבע" בסך של 200,000 שקלים חדשים ייבחרו במהלך השנה.